

Verslo žinios.- 04.11.2023

Agnė Škultinaitė

Nyderlandų premjeras M. Rutte dairosi į NATO vadovo postą – šansai realūs

Прем'єр-міністр Нідерландів М. Рютте розглядає посаду глави НАТО - шанси реальні

Кореспондентка з міжнародних відносин А. Шкультінайте повідомила, що країни НАТО ще офіційно не обговорювали можливу кандидатуру пана Рютте, але троє неназваних високопоставлених європейських чиновників, які розмовляли з компанією "Politico", сказали, що прем'єр-міністр Нідерландів М. Рютте повинен мати сильну підтримку на посаду глави НАТО. Один із них передбачив, що його підтримають країни східного флангу НАТО, для яких найважливішим питанням є ставлення кандидата до росії та України.

<https://www.vz.lt/verslo-aplinka/2023/11/04/nyderlandu-premjeras-m-rutte-dairosi-i-nato-vadovo-posta--sansai-realus>

Kadenciją baigiantis Nyderlandų premjeras Markas Rutte, savaitgalį išreiškęs susidomėjimą NATO vadovo pareigomis, turi realias galimybes užimti šį postą. Tiesa, jam tektų įveikti kritiką dėl savo šalies gynybos išlaidų. Koją jam pakišti gali ir jo lytis – jau ilgą laiką šis postas užimamas vyrų, todėl šįkart noriau dairomasi į kandidatės moteris.

NATO šalys kol kas oficialiai dar nekalbėjo apie galimą M. Rutte kandidatūrą, tačiau trys neįvardinti su „Politico“ kalbėję aukšto rango Europos pareigūnai nurodė, kad jis turėtų sulaukti didelio palaikymo. Vienas iš jų prognozavo, kad jį rems rytinio NATO flango šalys, kurioms svarbiausias klausimas yra kandidato požiūris į Rusiją ir Ukrainą.

M. Rutte neužima „vanagiškos“ pozicijos Rusijos atžvilgiu, tačiau reiškė labai tvirtą paramą Ukrainai, kovoje su Maskvos agresija. M. Rutte palaiko glaudžius santykius ir su Ukrainos prezidentu Volodymyru Zelenskiu. M. Rutte buvo vienas pirmųjų lyderių sutikęs Ukrainai padovanoti naikintuvų F-16. Pirmieji Ukrainą pasieks artimiausiomis savaitėmis.

„M. Rutte turi pranašumą, nes yra labai patyręs politikas iš šalies, kuri tradiciškai buvo tiltu tarp anglosaksų ir žemyninės Europos dalies. Didesnės NATO valstybės narės galėtų jį laikyti geru kompromisiniu sprendimu“, – „Politico“ Nyderlandų premjero kandidatūrą įvertino

Benas Schreeris, Tarptautinio strateginių studijų instituto Berlyno biuro vykdomasis direktorius.

Tačiau norint gauti aukščiausią aljanso postą, reikia sudaryti užkulisinius susitarimus ir užsiimti lobistine veikla. NATO vadovo postas atitenka tik tam kandidatui, kuris sugeba užsitikrinti visų aljanso šalių pritarimą.

NATO vadovas taip pat turi gauti Jungtinių Valstijų, svarbiausios aljanso narės, pritarimą. Kol kas Vašingtono įstatymų leidėjai M. Rutte' s kandidatūros nevertino.

„Galbūt esu jį sutikęs, bet neprisimenu“, – sakė respublikonų senatorius Mittas Romney. Kitas svarbus respublikonas, senatorius Lindsey Grahamas nurodė, kad jo nepažįsta, o jo pavardė jam nieko nesako.